

Plzeň oslavila své osvobození, letos hlavně on-line
► strana 2

Sportovní areál Prokopávka už je opravený
► strana 5

Festival na ulici opět zve nejen na muziku
► strana 6

Tulipány kralovaly jarní Plzni, vystřídají je letničky

Sadový okruh bude v létě zahalen do pastelových odstínů

Loni na podzim bylo v sadovém okruhu vysazeno 19 tisíc jarních cibulovin, které letos v květnu vykvetly. V červnu je vystřídá 6,5 tisíce letniček. Budou mezi nimi šalvěže, ostálky, lobelky, ale i okrasné kopřivy nebo divoký kmín.

Správa veřejného statku města Plzně (SVS MP) zajišťuje každý rok na podzim výsadbu jarních cibulovin. Podle informací Ireny Tolarové, vedoucí oddělení koncepce zeleně SVS MP, bylo loni vysazeno 12 tisíc cibulek tulipánů, 3 tisíce cibulek narcisů a přes 4 tisíce řeběčků. Těch se vysazovaly dva druhy – královský a kostkovaný. Vzhledem k letošnímu chladnému jarnímu počasí vykvetly loni zasazené cibuloviny o něco později než v minulých letech. Centrum Plzně tak zdobily po většinu května. Odkvetlé cibuloviny budou oproti předchozím rokům letos ze záhonů odstraněny později, až na začátku června, kdy je nahradí letničky.

„Letos v sadovém okruhu a také na Mikulášském hřbitově vysadíme cca 6,5 tisíce letniček. Barevné kompozice i druhová skladba letničkových záhonů se každoročně mění. Letos záhony v Kopeckého sadech zazáří ve fialovomodré a růžovo-fialové barevné kombinaci. Úzké záhony mezi kopečky pod Velkým divadlem budou v pastelově růžové, světle modré, fialové a bílé z rostlin s jemnou texturou. Záhony ve Smetanových sadech pak budou laděny do oranžové, bronzové a žluté,“ popsala Irena Tolarová plánované barevné kombinace a připomněla, že plán letničkových výsadeb vypracovala Lucie Davidková. „Jsou navr-

Letos na jaře zdobily centrum Plzně především barevné tulipány. V červnu je vystřídají letničky.

Foto: Milan Říský

ženy druhově velmi rozmanité kombinace květin v mnoha kultivarech, okrasných travin i rostlin okrasných listem. Poměrně velké zastoupení mají různé druhy šalvějí, například šalvěj přeslenitá, šalvěj pomoučená či šalvěj zářivá. Dále pak vysadíme ostálky, lobelky či sluncovky,“ vyjmenovala Irena Tolarová. Upozornila, že k méně obvyklým

rostlinám, které letos ozdoby záhony v centru Plzně, patří bělotrn, což je okrasná rostlina připomínající bodlák, nebo divoký kmín či okrasné kopřivy s barevným olistěním.

V sadovém okruhu okolo historického centra Plzně je zhruba 528 metrů čtverečních záhonů. Pravidelná záhlavka záhonů i přilehlých trávníků je zajištěna z vodovod-

ního řadu, avšak část Kopeckého sadů je zavlažována vodou čerpanou z řeky Mže. V sadovém okruhu je také cca 2,5 tisíce metrů čtverečních trvalkových záhonů, keřové výsadby, živých plotů nebo popínavých rostlin – jako například loubí v Šafaříkových a Křížkových sadech. V Mlýnské strouze jsou vysazeny vodní a bahenní rostliny. (haj)

Spolu pro Plzeň je tady

Elektroskútr a 10 dalších cen čeká na ty, kdo se zapojí do druhého kola soutěže Spolu pro Plzeň. Jejím cílem je podpora místních podniků, do jejichž činnosti zásadně zasáhla opatření proti pandemii.

Úkolem účastníka soutěže je do konce srpna nasbírat 10 razítek do hrací karty. Počet hracích karet na osobu je neomezený. Podmínkou získání razítka je útrata v minimální hodnotě 100 korun v restauračním nebo kavárenském zařízení, které bude do projektu zapojené a označené stejně jako v prvním kole černým srdcem (viz grafika). Na www.musimepisomahatvplzni.cz je zveřejněn seznam zapojených subjektů a jsou zde uvedeny bližší informace k projektu. O projektu rovněž informuje město na svých webových stránkách www.plzen.eu. Hrací karty jsou k dispozici u všech zapojených subjektů a rovněž v Turistickém informačním centru na náměstí Republiky. Tam také mohou účastníci odevzdat vyplněné karty vhozením do schránky umístěné u vchodu nebo využití elektronickou registrací. Výherci budou vylosováni začátkem září. Hlavní cena je elektroskútr a připraveno je dalších deset cen v podobě vstupů do kulturních zařízení či do turistických cílů.

Po části východního okruhu už jezdí auta

V květnu byla zprovozněna část stavby východního okruhu Plzně. Díky tomu se odlehčilo přetížené Karlovarské třídě i ulici U Velkého rybníka.

„Otevřený úsek nového městského okruhu začíná na křižovatce Plaská a Studentská u Fordu Hornát a končí pod Bílou Horou u okružní křižovatky pod železničním mostem trať na Žatec. Úsek je dlouhý zhruba 1,8 kilometru a navazuje na něj několik stovek metrů místních komunikací, které ho propojují se stávající silniční sítí,“ uvedl Vlastislav Šlajs, asistent správce stavby, jímž je Ředitelství Silnic a dálnic

ČR. Dodal, že část zprovozněného úseku je otevřena pouze pro dva pruhy, zbytek pro čtyři pruhy a že ze zmiňované okružní křižovatky je zatím možné odbočit pouze do ulic Na Roudné a Jateční. Směr na Bílou Horu je kromě MHD pro veřejnou dopravu uzavřen až do zprovoznění celé stavby. I její částečné zprovoznění výrazně ulevilo dopravě na Karlovarské třídě i v ulici U Velkého rybníka.

Stavba má být kompletně hotova letos v září, kdy bude dokončen celý pásek okružní křižovatky pod Bílou Horou. Během léta budou také dokončeny terénní úpravy. (haj)

Laureáti umělecké ceny jsou již známí

Zastupitelé města Plzně schválili držitele Umělecké ceny města Plzně za rok 2020. Ocenění pro umělce do 30 let získá dramaturg a hudebník Jaroslav Jurečka a pro umělce nad 30 let básník a esejista Ivo Hucl. Cenu za celoživotní dílo obdrží herec Pavel Pavlovský a za významnou kulturní událost roku Západočeská galerie v Plzni za projekt NAD SLUNCE KRÁSNĚJŠÍ. Plzeňská madona a krásný sloh. Předávání cen je plánováno na letošní září.

Cena za mimořádný umělecký počín pro umělce do 30 let patří Jaroslavu Jurečkovi za dramaturgii a podílení se na vzniku textu a hudby ke hře Poslední zrnko písku.

Cenu za mimořádný umělecký počín pro umělce nad 30 let získá Ivo Hucl za knihu Návrat ke kruhu, která představuje rozsáhlý výběr z jeho tvorby.

Cenu za celoživotní dílo (síň slávy) město udělí Pavlu Pavlovskému, významnému představiteli plzeňské činohry. Na scéně plzeňského divadla vytvořil téměř 150 rolí, postavy životních rozervanců a entusiastů vystřídal v posledních letech manipulátory s lidským osudem, oběti manipulátorů či nerozhodní intelektuálů, zejména v čechovovském repertoáru.

Cena za významnou kulturní událost roku náleží Západočeské galerii v Plzni za projekt NAD SLUNCE KRÁSNĚJŠÍ. Plzeňská madona a krásný sloh (od 27. listopadu 2020 do 6. června 2021). Výstava byla připravena ve spolupráci několika odborných institucí a sledovala široké souvislosti vzniku madony v pražském duchovním prostředí královského a arcibiskupského dvora a intelektuálního okruhu pražské univerzity. Významnost a jedinečnost výstavy umocnilo v květnu letošního roku dočasné zapůjčení restaurovaného originálu sochy. (red)

Plzeň oslavila své osvobození, letos hlavně on-line

Snímky připomínají, jaká atmosféra vládla nejen v ulicích Plzně při Slavnostech svobody

Plzeň si připomněla 76. výročí svého osvobození americkou armádou. Čtyřdenní Slavnosti svobody nabídly od 6. do 9. května program vysílaný živě ze studia v Městské besedě prostřednictvím internetu a regionální televize. Celkem 15 hodin živého přenosu přineslo vzpomínky amerických i belgických veteránů, dokumenty věnované osvobození, rozhovory s historiky, přenosy pietních aktů, živé koncerty a další. On-line studio sledovalo téměř 50 tisíc lidí, jeho sdílení na PlzeňTV další desetitisíce a zájem byl i ze strany amerických a belgických veteránů. Vysílání v anglickém jazyce sledovalo 4000 zahraničních diváků. Venkovní program byl letos kvůli pandemickým opatřením omezený, přesto se na výstavu vojenské techniky vydali Plzeňané v hojném počtu. Atraktivní byly přelety historických i současných letadel americké armády. Armáda České republiky odvolala přelety svých letounů z důvodu plnění jiných mimořádných úkolů, zastoupena byla záchranným vrtulníkem Sokol.

Ani letos nechyběli v Plzni američtí a belgičtí veteráni, kteří město v květnu roku 1945 osvobodili. Nemohli přiletět kvůli epidemii koronaviru, ale připomínaly je stojany v ulicích. Mnoho z nich natočilo zdravice či se připojilo k živému vysílání. Shodně Plzeňanům vzkázali, že se jim moc stýská po skvělé atmosféře Slavností svobody a těší se, že do Plzně příští rok dorazí.

Foto: Miroslav Chaloupka

Jedním z vrcholů letošních Slavností svobody byl přelet historických i současných armádních letadel nad Plzní.

Foto: Martin Pecuch

Pietního aktu u pomníku Díky, Ameriko! se kromě představitelů Parlamentu ČR, města a Plzeňského kraje zúčastnila také chargé d'affaires Velvyslanectví Spojených států amerických Jennifer Bachus a velvyslanec Belgického království Grégoire Cuvelier.

Foto: Roman Muchka

Plzeňské kroje a americká vlajka. I to bylo možné letos vidět v ulicích Plzně.

Foto: Miroslav Chaloupka

Ondřej Havelka a jeho Melody Makers vystoupili v závěru on-line vysílání studia Slavností svobody.

Foto: Miroslav Chaloupka

Rákos a orobinec zmizely

Velký Bolevecký rybník je jednou z nejoblíbenějších rekreačních oblastí Plzeňanů. Před zahájením letní sezony zajistila Správa veřejného statku města Plzně odstranění porostů rákosu a orobince z jeho břehů i dna.

Rákos pracovníci odborné firmy kosili ručně, orobinec sklízeli odbagrováním povrchové vrstvy jemného bahna i s odlenky a kořeny rostlin, a to v okolí rybníka i u vstupů do vody. Tyto rostliny mají obrovskou regenerační schopnost, není tedy nutné se obávat, že by mohlo dojít k úplnému zničení porostů.

Před zahájením koupací sezony zajistila Správa veřejného statku města Plzně vyčištění břehů a dna Velkého Boleveckého rybníka.

Foto: Martin Pecuch

Pokles hladiny rybníka v období od roku 2015 podpořil přirozenou expanzi rákosu a orobince na další volné plochy dna. Jejich porosty je třeba pravidelně regulovat, protože v nich nacházejí vhodné životní podmínky vodní plži, zejména plovatky, které jsou velmi rizikovými mezihostiteli ptačích motolic. Ty mohou u lidí způsobit cercariovou dermatitidu, což je alergické kožní onemocnění vyvolané průnikem cercarií (larev) ptačích motolic do kůže hostitele. Nejvíce lidí se nakazí během koupání v přírodních nádržích, v nichž se vyskytují plži vylučující tyto infekční larvy. (red)

Plzeň připravuje projekt revitalizace nádrže České údolí

Plzeň dělá další kroky v přípravě projektu Revitalizace vodní nádrže České údolí. Ta se sice nachází na atraktivním místě na okraji města a mohla by být skvělou lokalitou pro koupání a rekreaci Plzeňanů, avšak kvůli špatné kvalitě vody využívána téměř není. Záměrem projektu je vystavět oddělovací hráz v dolní části nádrže v prostoru přiléhajícímu k areálu Škodaland.

V tomto odděleném prostoru by pak docházelo pomocí biomanipulace, tedy pomocí vodních rostlin, rybič obsádky a dalších opatření, k vylepšení kvality vody tak, aby se na místě mohli lidé koupat, provozovat vodní sporty a podobně.

Radní města Plzně už souhlasili s variantou, která navrhuje využít pro koupání plochu o rozměru 17,7 hektaru.

Délka nábrežní hrany by měla být dle tohoto návrhu 2100 metrů, délka hráze 1238 metrů a úpravou vody by za sekundu prošlo 100 litrů vody. Jako konstrukční materiál na dělicí hráz je navrženo použití místních písčitých štěrků.

Město Plzeň by chtělo na investici využít některý z připravovaných dotačních titulů, přičemž by rádo projekt zrealizovalo do pěti let. (red)

Retenční nádrž Vinice se už rýsuje

Stavba retenční nádrže Vinice pod Lochotínským parkem, která je klíčovou vodo-hospodářskou stavbou v Plzni a realizuje ji VODÁRNA PLZEŇ, a. s., je v poločase. Srdcem celého systému je obrovská podzemní nádrž, jejíž vybudování znamenalo vyloučení stavební jámy o rozměrech 65 x 32 metrů a vytěžení a odvezení 25 600 kubíků zeminy. Retenční nádrž bude schopna zadržovat a poté postupně uvolňovat až 6000 kubíků vody z přívalových dešťů. Tím se vyřeší problémy s občasně přetěžovanou kanalizační stokou v této oblasti.

Foto: SIT Plzeň

Vyberte si letní program, vyzývají organizace

V nabídce jsou příměstské tábory, miniškolky, cvičení či cyklotoulky

Neziskové organizace podporované z rozpočtu magistrátního odboru sociálních služeb připravily pro zájemce z řad rodičů a dětí prázdninový program, v němž své místo mají kreativní činnosti i sportovní aktivity.

Diakonie západ zve po celý červen k **Cyklotoučkám s Korálkem**. Jejich patronem je herec, režisér, moderátor i cyklovýletník Vilém Dubnička. Ti, kdo se chtějí zúčastnit vyhlášených plzeňských vrcholů, podpoří zaplacením startovního stacionář Korálek pro osoby s postižením v Merklíně. Na www.vodapomaha.cz/cyklotoulky-2021 je více informací.

MOTÝL, z. ú., a rodinné centrum Vlnka, obě organizace, jež sídlí na adrese Žlutická 2, zvou **11. června** na **Tátohrátky aneb S tátou kutilem**, které budou oslavou Dne otců. Rodiny si zasoutěží, něco si společně vytvoří, zhlédnou divadlo, čeká je táborák a zahraje jim KB Akustic Band Plzeň. Dále pořádají ve dnech **12. – 16. července** a **9. – 13. srpna** **přírodovědný příměstský tábor**, na němž děti během výletů a her zažijí mnohá dobrodružství a seznámí se s rostlinnou i zvířecí říší. Program je připraven na každý den od 7:30 do 15:30 hodin. Ve dnech **19. až 23. července** a **16. až 20. srpna** se koná **kreativní příměstský tábor**, jehož hlavním tématem budou řemesla a výtvarné tvoření. A do třetice je připraven i **sportovní příměstský tábor** ve dnech **2. až 6. srpna**. Všechny tyto příměstské tábory

Tátohrátky aneb S tátou kutilem je jedna z červnových akcí, kterou nabídne rodinné centrum Vlnka.

Ilustrační foto: Shutterstock

jsou určeny pro děti od 5 do 10 let. **Letní miniškolička** ve dnech **26. až 30. července** přivítá děti ve věku od 2 do 4 let. Další informace a přihlášky najdou zájemci na www.rcvlnka-plzen.cz.

Mateřské centrum Jablíčko připravuje na každý čtvrtek dopoledne v červnu, červenci a srpnu pravidelné cvičení rodičů s dětmi v areálu TJ Lokomotiva. Podrobný rozpis dle věku dětí bude zveřejněn na webu www.jablicko-plzen.cz. V provozu bude samozřejmě i poradna, která po objednání funguje na adrese Čelakovského 10.

Vzdělávací centrum Andělka pořádá ve svém sídle OC Atom Sokolovská 74 ukázkové hodiny unikátního českého programu pro děti s názvem **Ostrov objevů**. Konají se **14. června** a **6. a 7. září** vždy od 9 hodin, kdy jsou určeny pro rodiče s dětmi ve věku od 15 do 24 měsíců, a od 10 hodin, kdy je mohou navštívit rodiče s dětmi ve věku od 24 do 36 měsíců. Program je zaměřen na stimulaci správného vývoje mozku pomocí různorodých multimyslových aktivit. Andělka pořádá **8. září** ve stejném čase a za stejných podmínek také ukázkovou hodinu **Baby**

sings neboli znakování pro batolata. Více na www.andelka.cz.

Dobrovolnická regionální agentura DoRA pořádá pro rodiny s dětmi pravidelně, tedy i v červnu a o letních prázdninách, ve svém sídle Brněnská 14 podpůrná setkání **Propojení**. Konají se každou druhou středu v měsíci od 10 do 12 hodin. Jsou zaměřena především na kontaktní rodičovství, nošení dětí, kojení a další zajímavá témata. Na setkání je přítomna certifikovaná laktiční poradkyně. Účast na setkání je potřeba vždy předem nahlásit na info@doraplzen.cz. (red)

Kde hledat pomoc? Poradí brožura

Odbor bezpečnosti, prevence kriminality a krizového řízení ve spolupráci s Odborem státní sociální péče Magistrátu města Plzně dlouhodobě spolupracují při realizaci projektů, jejichž cílem je snížení recidivy pachatelů trestné činnosti. Pomáhají jim opětovně se začlenit do společnosti. Nyní společně vydaly leták a informační brožuru, kde jsou dostupné informace o oblastech života, se kterými se lidé propuštění z výkonu trestu či lidé ohrožení sociálním vyloučením setkávají a musí je řešit.

Cílem těchto materiálů je maximálně usnadnit orientaci ve službách, které poskytují těmto osobám pomoc a podporu při návratu do běžného života. „Je zcela správné, aby pachatel trestného činu byl stíhán a aby vykonal jemu uložený trest. Nicméně poté, co tento trest vykoná, je jeho dluh vůči společnosti vyrovnán. Takový člověk by pak měl mít možnost se po skončení trestu vrátit do běžného života. Informační brožura by mu měla usnadnit základní orientaci při řešení různých životních situací, se kterými se bezprostředně po propuštění setkává,“

Brožury a letáky s informacemi, kde hledat pomoc. Foto: Hana Josefová

upřesnila sociální kurátorka Odboru státní sociální péče Magistrátu města Plzně Ivanka Anna Luďinová. Bezprostředně po propuštění z výkonu trestu se propuštěný může obrátit na sociálního kurátora, který mu diskrétně a individuálně poskytne odborné sociální poradenství, případně bude odkázán na návazné služby a instituce dle jeho potřeb. Distribuce brožur bude probíhat ve spolupráci s Vězeňskou službou České republiky, zejména pak s Věznicí Plzeň – Bory, na distribuci letáků se bude podílet také Městská policie Plzeň. (red)

Elektronický portál občana má vylepšenou verzi

Vyřízení úředních záležitostí je nyní pro Plzeňany ještě snazší, a to díky nové verzi Elektronického portálu občana (EPO) <https://epo.plzen.eu>. Lidé na něm ve srozumitelné formě naleznou informace, jež potřebují při komunikaci s úřadem. Je zde zjednodušený popis dvou stovek životních situací, v nichž se lidé mohou ocitnout a potřebují je s úřady řešit. V nejbližší době dojde také k rozšíření možnosti ověření prostřednictvím bankovní identity. Tím se výrazně zvýší počet lidí, kteří skrze EPO získají přístup k elektronickému podání a dostanou možnost vyřídít podstatou část formalit z pohodlí domova.

Popis životních situací dříve našli občané na oficiálním webu města Plzně. Postupy byly rozděleny na dvě části podle toho, zda danou problematiku řeší magistrát nebo úřady městských obvodů, což občané často nerozlišovali. Ovšem formuláře pro řešení životních situací byly jinde, a to na Elektronickém portálu občana. „Informace, které se dříve nacházely na webu města, jsme přesunuli na Elektronický portál občana, aby bylo vše na jednom místě. Zvolili jsme přehlednou strukturu a uživatelsky přívětivější jazyk tak, aby lidé v maximální možné míře pochopili, co mají dělat, a návštěva úřadu pro ně nebyla stresovou záležitostí. Pro představu jde téměř o dvě stovky ži-

voťných situací. Nechali jsme si zpracovat průzkum. Ten ukázal, že i přesto, že jsme dokázali zkrátit popisy jednotlivých situací, měly stále podobu a strukturu úředního popisu, proto jsme této oblasti věnovali zvýšenou pozornost,“ vysvětlil projektový manažer úseku rozvoje Správy informačních technologií města Plzně Jan Hošťálek.

Rychlý přístup

Úvodní stránka Elektronického portálu občana nabízí rychlý přístup k nejčastěji vyhledávaným situacím, mezi které dlouhodobě patří vydání řidičského průkazu, vydání občanského průkazu a žádost o zápis vozidla do registru

sílničních vozidel. Úvodní stránka dále obsahuje rozcestník kategorií životních situací, tedy například doklady, doprava, rodina, bydlení, sociální oblast či životní prostředí. Stránky jednotlivých kategorií jsou dále rozděleny na tematické oblasti, například u rodiny jsou to oblasti narození, úmrtí, změna jména, matriční doklady, manželství, registrované partnerství a evidence obyvatel. Oblasti už obsahují konkrétní životní situace a uživatel v nich najde informace, jak při vyřízení postupovat a jaké konkrétní doklady i další listiny je nutné doložit. Příslušné formuláře uživatel najde u situace v boxu formuláře ke stažení nebo pod záložkou formuláře v horní liště portálu. (red)

Reportáže o neznámé i známé Plzni jsou ve znakové řeči

Plzeň známá neznámá je série videoreportáží, jež jsou k vidění na YouTube kanálu. Reportáže, které představují méně známá místa Plzně a okolních obcí jsou dílem spolku Zestínu Lukáše Houšky a Magdalény Vacurové, kteří mají v plánu natočit celkem 99 reportáží. Ke zhlédnutí už jsou např. videa o lochotínské porcelánce, o nádraží Valcha nebo o božích mukách v Bolevci a mnoho dalších.

Od dubna se postupně jednotlivé díly zpřístupňují i osobám neslyšícím. Spolek neslyšících Plzeň, ve spolupráci se spolkem Zestínu, překládá jednotlivé díly do znakového jazyka. Na www.snplzen.cz/plzen-znama-neznama už je ke zhlédnutí prvních 20 dílů s překladem. K vidění jsou i na YouTube a Facebooku Spolku neslyšících.

Dlouho na sebe nenechala čekat ani recenze samotných neslyšících, kteří přetlumočené díly hodnotí velmi pozitivně. Část z nich si ráda vzpomíná na časy dávno minulé, jiní s nedočkavostí čekají, co nového se o Plzni a jejím okolí dozvědí, popř. jaká skrytá místa se jim odhalí, než nadobro zmizí.

Žákyně z 10. ZŠ Plzeň zvítězily

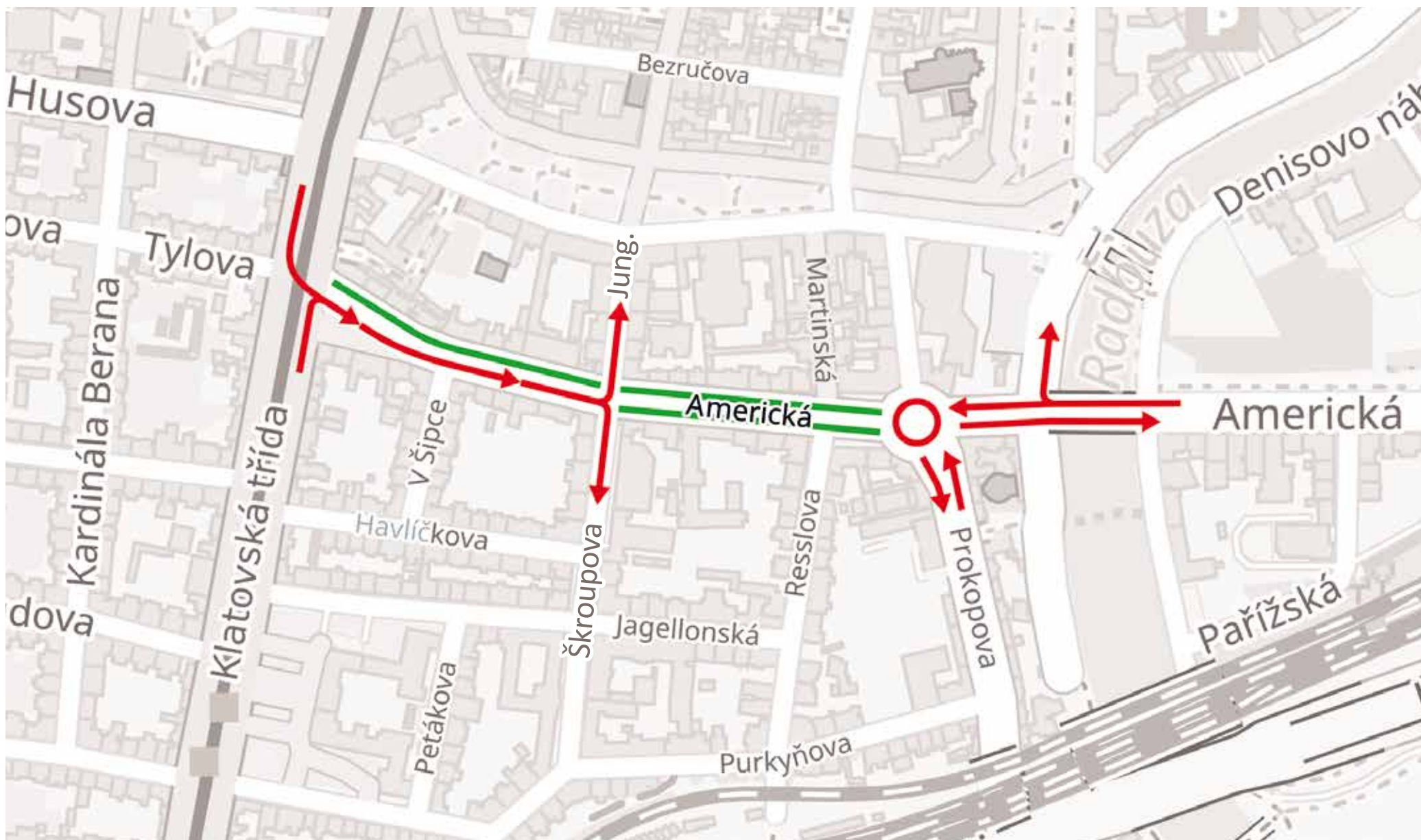
Velkým úspěchem skončilo letošní celostátní kolo soutěže Finanční gramotnost pro 10. základní školu Plzeň. Její žákyně soutěž ovládly a zvítězily v kategoriích žáků I. i II. stupně. Uspěly v konkurenci šesti tisíc dětí z celé republiky. Školu, jež sídlí na plzeňském náměstí Míru, v první kategorii reprezentovaly Markéta Majerová a Alžběta Vacková z 5. A a Kristýna Žehová z 5. B. Ve druhé kategorii za 10. ZŠ bojovaly Eliška Matuchová, Eleona Beranová a Helena Janáková – všechny z 9. A. Školní, okresní i krajská kola se konala on-line formou stejně jako celostátní kolo na konci dubna. Žákyně I. stupně se připravovaly průběžně pod dohledem svých třídních učitelek Ilony Chromé a Heleny Steinigerové. Žákyně II. stupně vedla pedagožka Pavla Sýkorová, která je na této škole zároveň hlavní koordinátorkou soutěže. „Finanční gramotnosti se v naší výuce věnujeme systematicky napříč několika předměty, ale především v matematice,“ uvedla ředitelka 10. ZŠ Plzeň Lubomíra Vlachá. „Z úspěchu našich žákyň jsme měli všichni obrovskou radost,“ dodala.

Město podpoří prevenci

Celkem 600 tisíc korun putuje na realizaci programu Podpora primární prevence rizikového chování a mediální výchova. Z částky je podpořeno 23 základních škol zřizovaných městem i pět dalších, nejen základních, škol, které mají jiného zřizovatele.

Část Americké se uzavře osobní dopravě

Městská hromadná doprava tak nebude na frekventované třídě nabírat výrazné zpoždění

Jedna z dopravně nejméně vytižených tříd města – Americká – bude přívětivější k chodcům, cyklistům i cestujícím městskou hromadnou dopravou. Uzavře se individuální automobilové dopravě.

Úseky, které budou uzavřeny, jsou na mapce vyznačeny zeleně. Ze směru od Klatovské třídy bude Americká uzavřena od křižovatky se Škroupovou ulicí až ke kruhovému objezdu. Z opačného směru,

tedy od Denisova nábřeží, bude uzavřena od kruhového objezdu až ke Klatovské třídě. Možnosti opuštění Americké jsou na mapce vyznačeny červeně. **K uzavření by mělo dojít na přelomu srpna a září.**

Vjezd bude povolen cyklistům, městské hromadné dopravě, místní obsluze a vozům taxi. Město chce tímto krokem zklidnit tuto významnou obchodní třídu, již denně projede 14 400 osobních vozů,

a zajistit městské hromadné dopravě plynulý průjezd bez zpoždění. Město plánuje na Americké vysadit stromy, doplnit veřejnou zeleně a rozšířit chodníky tak, aby vznikl moderní městský bulvár. **(red)**

Vypravte se za poznáním Plzně

Turistické informační centrum zve na tematické prohlídky. V nabídce jsou Báje a pověsti plzeňské, dále pak To nejlepší z Plzně, Za tajemstvím výzdoby plzeňských domů a Židovská Plzeň.

„Žádaná trasa Židovská Plzeň návštěvníky provede poutavými osudy různých

osobností, slavných i těch méně známých, a zavede je kromě nádherné Staré synagogy také do Loosových interiérů. Tahle prohlídka patří k našim nejúspěšnějším. V loňském roce byla pokaždé vyprodána, proto jsme ji do nabídky zařadili i letos,“ uvedla Jaroslava Panušková z Turistického informačního centra.

Tematické prohlídky jsou naplánované na celé léto, tedy od června do září. Vstupenky je možné zakoupit online prostřednictvím www.plzenskavstupenka.cz či osobně v Turistickém informačním centru vedle radnice, kde je také vždy sraz účastníků. Více informací na www.visitplzen.eu. **(red)**

Festival Industry Open snad i letos pozve k objevování industriálních zajímavostí

I letos v létě mohou návštěvníci festivalu Industry Open objevovat a obdivovat zajímavé industriální objekty a místa v Plzni a Plzeňském kraji. Stejně jako v minulém roce budou letní víkendy na Plzeňsku patřit výletům po stopách průmyslu, komentovaným prohlídkám industriálních míst a dalším akcím pro příznivce technických památek, historické i současné dopravy nebo architektury. Městská příspěvková organizace Plzeň – TURISMUS připravila na letní víkendy od poloviny června do konce srpna pestrý program, ze kterého si vyberou fanoušci industriálu všech věkových kategorií. Podrobný program včetně prodeje vstupenek se objeví na webu www.industryopen.cz na začátku června.

Jedním z plzeňských industriálních objektů, který by bylo možné navštívit během Industry Open, bude i Papírna na Slovanech. Foto: archiv Plzeň – TURISMUS

Katedrála je po revitalizaci a zve na prohlídky

Interiér katedrály sv. Bartoloměje prošel náročnou revitalizací. Turistické informační centrum pořádá v katedrále komentované prohlídky. Zdroj: Plzeň – TURISMUS

Turistické informační centrum (TIC), jehož provoz zajišťuje organizace Plzeň – TURISMUS, bude nově zájemcům nabízet prohlídky katedrály sv. Bartoloměje.

Interiér katedrály sv. Bartoloměje má za sebou rozsáhlou tříletou revitalizaci za cca 115 milionů korun. Většina z této částky byla hrazena prostřednictvím dotací z Evropské unie. Zhruba dvěma miliony korun přispělo i město Plzeň. Na začátku června se katedrála znovu otevřela veřejnosti a nově budou v nabídce komentované prohlídky, které zajistí Turistické infor-

mační centrum. To návštěvníky pozve na prohlídku interiéru katedrály či prohlídku věže s podkrovím, do něhož se v minulosti návštěvníci nedostali. Nyní je v podkroví umístěna nová expozice. Prohlídky odstartují 7. června. Interiér katedrály bude s průvodcem přístupný v úterý, čtvrtek, sobotu a neděli vždy od 16 hodin, podkroví a věž pak v pondělí, úterý, středu, sobotu a neděli vždy od 17:30 hodin. Obě prohlídky potrvají zhruba hodinu. Předprodej vstupenek už byl zahájen v květnu prostřednictvím rezervčního systému na www.plzenskavstupenka.cz, lze je koupit i osobně v TIC. **(red)**

Prokopávka je už hotová

Rozsáhlá rekonstrukce a revitalizace plzeňského městského sportovního areálu Prokopávka je ukončena. Areál bude provozovat stejně jako dosud TJ Lokomotiva.

Stavba, která začala v září 2019, zahrnovala rekonstrukci tří navzájem propojených budov ubytovny a tělocvičné haly a nástavbu dvou podlaží s plochou střechou.

Vznikla i moderní restaurace, recepce a pokoje ubytovacího zařízení, kanceláře, šatny, prostory pro wellness, sklady, společenská místnost, nová malá tělocvična či rampa pro vozíčkáře.

Vybudováno bylo také fotbalové hřiště s hrací plochou 70 x 105 metrů, čtyři metry široká a 302 metrů dlouhá inlinová dráha a parkoviště pro zhruba 60 automobilů.

Na zrealizování této první etapy rekonstrukce Prokopávky město vynaložilo 256 milionů korun. Plzeň by v budoucnu ráda realizovala i druhou etapu přestavby. Ta by například zahrnovala výstavbu dvoupodlažní budovy letní restaurace či vybudování dalších víceúčelových sportovišť. **(red)**

Areál Prokopávka už opět může sloužit ke sportování. Prošel rozsáhlou rekonstrukcí. Foto: Odbor správy a infrastruktury Magistrátu města Plzně

Viktorka slaví 110 let

Fotbalový klub FC Viktoria Plzeň slaví významné jubileum – 11. června uplyne přesně 110 let od jeho založení. Tétož dne začnou i rozsáhlé oslavy, v jejichž rámci má klub v plánu celou řadu aktivit.

V uplynulých týdnech měli fanoušci Viktory unikátní možnost vybrat čtyři největší momenty klubové historie, které pivovar Gambrius vyobrazí na limitované edici pivních plechovek. Ty budou během podzimu k dostání v celém západočeském regionu a jistě se stanou

cenným suvenýrem. Nejvíce hlasů obdržel zisk mistrovského titulu, který klub věnoval Mariánu Čišovskému.

„Děkujeme všem fanouškům, kteří se do této akce zapojili a hlasovali,“ řekl mluvčí klubu Václav Hanzlík a nastínil další aktivity spojené se 110 lety klubu. Oficiální start oslav je naplánovaný na pátek 11. června, kdy dojde ke slavnostnímu aktu odhalení nových destiček se jmény hráčů a trenérů, kteří se významně zapsali do historie klubu, na Pamětním místě Brány borců. Doplnová-

ní destiček se slavnými jmény spojenými s klubem, se má stát v příštích letech novou tradicí. Konat se bude 11. června, v den, kdy byla Viktoria založena. „Pro fanoušky máme další velká překvapení, která budeme postupně odhalovat a představovat. Veškeré informace naleznete na klubovém webu fcviktoria.cz a na sociálních sítích. Mohu prozradit, že jedna z chystaných aktivit bude rovněž odstartována přímo v pátek 11. června a bude určena všem věkovým kategoriím,“ dodal mluvčí klubu Václav Hanzlík. **(red)**

SOUTĚŽ S VIKTORKOU

Radniční listy přichystaly spolu s FC Viktoria Plzeň další kolo soutěže o šálu a po-depsanou kartičku jednoho z hráčů klubu.

SOUTĚŽNÍ OTÁZKA:

Klub v rámci oslav připravil také speciální projekt – na plechovky Gambrius budou promítnuty největší histo-

rické momenty klubu. Jedním z nich je **Titul pro Číšu. Kolikátý mistrovský titul plzeňské Viktorie byl věnován právě velkému bojovníkovi Mariánu Čišovskému?**

A/třetí
B/čtvrtý
C/pátý

Odpovědi lze zasílat s označením **Soutěž s Viktorkou** v předmětu zprávy do 30. června na adresu redakce či na e-mail soutez.Radnicnily@plzen.eu.

Správná odpověď v květnové soutěži byla za B/Pohár vítězů pohárů. Uspěla Zdeňka Matějková.

Začala oprava hlavního nádraží

V květnu začala rozsáhlá rekonstrukce památkově chráněné výpravní budovy plzeňského hlavního nádraží. Trvat má 805 dní a stát bude cca 668 milionů korun bez DPH.

„Tato rekonstrukce navazuje na modernizaci nástupiště a dalších částí stanice, která proběhla v minulých letech. Hlavním předmětem prací je celková rekonstrukce památkově chráněné výpravní budovy z roku 1908. Zahrnuje především opravu střešního a obvodového pláště a úpravy vnitřních prostor v přízemí a patře odbavovací haly pro zlepšení služeb pro cestující,“ vysvětlil generální ředitel Správy železnic Jiří Svoboda. Zcela se přestaví horní hala, která bude sloužit jako otevřený prostor čekárny v podobě obchodní pasáže s komerčními jednotkami po obou stranách. Snadnější překonání výškového rozdílu mezi hlavní a horní halou zajistí eskalátory a výtahy. Samozřejmostí

V budově plzeňského hlavního nádraží bude po její přestavbě i obchodní pasáž. Zdroj vizualizace: Správa železnic

bude přestavba veřejných toalet a bezbariérový přístup na ně. Hlavní hala bude mít nové komplexní osvětlení a kamery s přímým dohledem. Součástí orientačního a informačního systému budou hlasové majáčky pro nevidomé a indukční smyčky pro sluchově postižené. Dů-

ležitou součástí rekonstrukce pak bude výměna všech vnitřních rozvodů a také oken a dveří, což zajistí nižší energetickou náročnost budovy. Dále dojde k vytvoření administrativně-provozního zázemí složek Správy železnic a dopravců včetně úprav ve vyšších patrech. **(red)**

Sportmanie Plzeň

Sportovní park pro celou rodinu

21.–29. 8. 2021

Amfiteátr za OC Plzeň Plaza a okolí | Vstup ZDARMA
všední dny 14.00–20.00, víkendy 10.00–20.00

Celý týden sportu sklizeň, to je Sportmanie Plzeň!

sport.plzen.eu

Město Plzeň
PLZEŇSKÝ KRAJ

Za podpory městských obvodů

Cyklistické naděje závodily v Plzni

Plzeň se stala dějištěm první cyklistické soutěže pro mládežnické kategorie od října minulého roku, kdy byla zavedena přísná hygienická opatření, jež měla zamezit šíření onemocnění covid-19. Na Lopatárně se 1. a 2. května konala **Grand Prix West Bohemia**. Hlavním pořadatelem byla **Roman Kreuziger Cycling Academy**.

Závodů se zúčastnilo 250 kadetů a juniorů z dvaceti týmů, které do Plzně přijely nejen z České republiky, ale z celé Evropy. Grand Prix West Bohemia dostala ke svému konání výjimku od ministerstva zdravotnictví, diváci však k trati nesměli. Součástí Grand Prix West Bohemia byl také silniční závod se

startem a cílem v Kyšicích. Tento hlavní závod fanoušci mohli sledovat živě na webu roadcycling.cz. V sobotu 1. května na Lopatárně zvítězil v kategorii kadetů Adam Bittman z Kovo Praha, v kategorii juniorů Luis-Joe Lührs z Německa. V Kyšicích byl nejlepším kadetem Martin Bárta z TJ Stadion Louny a juniorem Cian Uijtdebroeks z Belgie. Richard Kobra z Roman Kreuziger Cycling Academy získal v obou závodech v kategorii juniorů druhé místo.

Město Plzeň přispělo na úhradu technického a organizačního zajištění závodů. Dlouhodobě v rámci svých dotačních programů zaměřených na podporu sportující mládeže přispívá také Kreuzigerově cyklistické akademii. **(red)**

Na start cyklistických závodů Grand Prix West Bohemia se postavilo na dvě stě padesát kadetů a juniorů z celé Evropy. Zdroj: archiv organizátorů

Lávka u Kamenného rybníka poslouží pěším i cyklistům

Bezpečně přecházet od Kamenného rybníka směrem k arboretu Sofronka a k Seneckému rybníku budou moci chodci i cyklisté od druhé poloviny června.

Ještě před letními prázdninami bude veřejnosti otevřena nová lávka přes čtyřproudou silnici 1/27, vedoucí z Plzně na Třemošnou, i přes železniční trať do Žatce. Frekventovaná silnice a železnice totiž protínají severní část Plzně a oddělují tak hustě obydlené části – Lochotín a Bolevec – a oblíbené rekreační místo Plzeňanů, jímž je soustava boleveckých rybníků. Díky lávce se budou moci chodci a cyklisté v této části Plzně bezpečně pohybovat. Lávka je dlouhá 130 metrů, široká je tři metry a zajišťuje tak dostatek místa pro pohyb chodců i cyklistů. Spolu s ní bylo vybudováno i veřejné osvětlení podél cesty, která k lávce vede od zastávky železnice Plzeň – Bolevec. Stavbu realizovalo město Plzeň, náklady vyšplhaly na 27 milionů korun. Na přelomu května a června se na lávce uskutečňují zatěžkávací zkoušky. **(red)**

Festival na ulici opět zve nejen na muziku

Multizánrová přehlídka chce přispět k restartu kultury

Konec prázdnin v Plzni opět zpríjemní multizánrový Festival na ulici.

Zdroj: archiv pořadatele

Na konci srpna opět ožije centrum Plzně Festivalem na ulici. Ten je součástí projektu Živá Plzeň, v jejímž rámci se v září koná i slavnost Gaudeamus igitur.

„I letos pokračujeme v našem zaměření na plzeňskou scénu a v letošním roce chceme především přispět k restartu

kulturní společnosti a kultury ve společnosti,“ uvedl za organizátora festivalu, jímž je Agentura Nashledanou, Lukáš Krásný. Dodal, že Festival na ulici se uskuteční od 20. do 28. srpna. Pódia budou na náměstí Republiky, v Proluce v Šafaříkových sadech, U Branky, U Zvonu a v Zach's Pubu. Žánrové bloky nabídnou produkci různých hudeb-

ních stylů, jako jsou rock a beat, crossover, folk, country, trampská hudba a další. Účast přislíbily například kapely V3Ska, The Mordors, Lucie Revival, X-Cover, Semtex, Strašlivá Podívaná nebo Povodí Ohře. Uskuteční se i večer se slam poetry, připraven je také doprovodný program pro děti s Culinkou, konat se bude i Market na ulici. (red)

Divadla streamují i hrají

Po rozvolnění se kulturní zařízení opět mohla otevřít divákům. Program na červen ohlásilo Divadlo J. K. Tyla (DJKT) i Divadlo ALFA.

Divadlo ALFA má na programu novinky *Ťuk, ťuk, ťuk. Tučňák?!*, *Jak si Míša hledal kamaráda* a *O třech synech*. A na červen připravuje večerní premiéry dvou posledních novinek. Hru *Jak si Míša hledal kamaráda* slavnostně uvede 10. června od 18 hodin a premiéra příběhu *O třech synech* bude ve stejném čase

25. června. Více informací na www.divadloalfa.cz. Divadlo ALFA hned při první vlně pandemie koronaviru spustilo vysílání na svém YouTube kanálu *Alfa zírá*. Pořady jsou na něm stále ke zhlédnutí.

S uvolněním, které přišlo v květnu, se divákům otevřelo i DJKT, které připravilo program do Velkého divadla i na Novou a Malou scénu. Diváci se mohou těšit, že do konce letošní sezony uvidí např. úplně muzikálové novinky *My Fair Lady* či *Něco šnilého! (Something Rotten!)*, činohry *Postřiziny*, *Španělská muška* a *Neapol-*

ská choroba, operetu *Netopýr*, operu *Italka v Alžírě* či balety *Šípková Růženka*, *Vyhodíme ho z kola ven* a mnoho dalšího. Vstupenky i program jsou na www.djkt.eu. Pokračuje i streamovací projekt *První řada u Vás doma*, 5. a 6. června je na programu opera *Carmen*, on-line sezonu DJKT uzavře vysíláním Smetanovy opery *Prodaná nevěsta*. Kvůli problémům způsobeným pandemií DJKT odložilo i letošní ročník *Noci s operou*. V příštím roce plánuje v lochtotinském amfiteátru uvést Verdiho operu *Macbeth*. (red)

DEPO2015 představuje letní program

Tajuplný les, Evropský den sousedů, street art festival WALLZ a DEPOVLETU. To je nabídka, z níž si mohou vybírat návštěvníci areálu DEPO2015.

BLIK BLIK *Tajuplný les* je název dlouhodobé interaktivní výstavy, která propojuje digitální umění a technologie s hrou i zábavou pro celou rodinu.

Evropský den sousedů je komunitní akce, jež si za hlavní cíl klade pečovat o dobré sousedské vztahy. Přípravují ho lidé z DEPO2015 za pomoci dalších organizací. Program je uspořádán tak, že se 19., 25. a 26. června koná v okolí komunitních center – v ohniscích – odpovídající program pro veřejnost. V podvečer v sobotu 26. června je na programu

Od 14. do 19. června se v Plzni koná street art festival WALLZ.

Zdroj: DEPO2015

sousedské vaření a stolování a v neděli 27. června komentované procházky po městských částech. Více informací ke dni sousedů najdou zájemci na webu www.evropskydensousedu.cz.

Umělce se spreji a barvami, kteří tvoří přímo v ulicích, budou moci Plzeňané potkat třetí červnový týden. Na druhý ročník *Street Art Festivalu WALLZ* pozvalo DEPO2015 umělce z celé Evropy. Naplánováno je 10 instalací na různých objektech, třeba na panelácích či veřejných stavbách. V DEPO2015 se koná i doprovodný program.

Prázdninový červenec bude v DEPO2015 nabídnout lokální kulturou. Program DEPOVLETU nabídne živou hudbu, DJ produkce i další umělecké aktivity a také zajímavou gastronomii. (red)

Domovní znamení lákají k výpravě

Spolek Dobroslav připravil v době pandemie soutěžní projekt, jenž se snažil přilákat lidi každého věku k venkovnímu pohybu. Putování po domovních znamení pokračuje i v červnu.

Úkolem soutěžících je najít v Plzni co nejvíce objektů s domovním znamením, vyfotit se u každého z nich a snímek odeslat prostřednictvím nahrávacího formuláře na internetových stránkách <http://plzenskaznamenim.cz/>. Každý, kdo pošle alespoň 15 snímků, bude zařazen do slosování a pět šťastlivců z každé kategorie získá jednu z cen. V každé kategorii bude oceněn i absolutní vítěz, který pošle největší počet snímků domovních znamení se svou podobenkou. Mezi cenami jsou například speciální komentované prohlídky zoo, vstupenky na kulturní akce, knihy a dárkové balíčky od partnerů soutěže. (red)

Busking Fest bude na začátku září

Festival pouličního umění Pilsen Busking Fest se, jak doufají pořadatelé i fanoušci, uskuteční v ulicích města 2. až 5. září.

„Představí se pouliční hudebníci, kapely, komedianti, žongléři, cirkusáci, akrobáté, tanečníci, nebudou chybět ani výtvarníci, graffiti wall či malba velkoformátových obrazů, tzv. muralů. Doprovodný program, který se postará o zapojení dětí i jejich rodičů, zajistí interaktivní kreativní zóny,“ uvedl Jan Šinko, dramaturg festivalu. Pilsen Busking Fest se letos, po tříleté přestávce, vrátí na náměstí Republiky. Jeho prostor zaplní velké pódium, infostan, prodejní stánky a kreativní zóny určené pro přímé zapojení návštěvníků či pro tvorbu všemožných umělců. Festival se odehraje zároveň v sadovém okruhu a přilehlých ulicích. Pořadatelé z CONEXIS, z. s., již pilně pracují na programu, který postupně odhalují jak na webu buskingfest.cz, tak na sociálních sítích tohoto festivalu. (red)

Pilsen Busking Fest láká na pouliční umění a o diváky neměl v minulých letech nouzi.

Zdroj: archiv festivalu

40 let od první Porty v Plzni

Před čtyřiceti lety, v roce 1981, se v Plzni poprvé uskutečnil celostátní festival Porta a zakotvil tu na krásných i složitých 10 let. Festival, který se věnoval trampské hudbě, country a folku a přiváděl do Plzně nejlepší kapely a písničkáře té doby, navštěvovaly desítky tisíc diváků a trampů z celé republiky. Z původního místa na bývalém výstavišti (za dnešním OC Plzeň Plaza) se festival přesunul do lochtotinského amfiteátru, v jehož sousedství po dobu konání Porty vyrostlo stanové městečko. Porta přinášela do tehdy šedé a smutné Plzně se skvělou muzikou i závan svobodného myšlení spojeného s trampským světem. Vzpomínky na léta Porty v Plzni, spojené se všemi paradoxy té doby, přinese v červenci venkovní výstava ve Smetanových sadech. Pokud bude epidemická situace příznivá, výstavu doprovodí i několik koncertů umělců, kteří jsou s Portou v Plzni spojeni. (red)

Dobový snímek ukazuje, že muzikantům na Portě naslouchal zaplněný lochtotinský amfiteatr.

Foto: Jiří Humpal

Jan Zadražil se vrací na Divadelní léto

Bude otcem Kapuletem v Shakespearově dramatu Romeo a Julie

Plzeňští fanoušci Divadelního léta si jistě vzpomenou na druhý ročník festivalu v roce 2009 a skvělou inscenaci Revizor, která se tehdy a také o rok později hrála na neobvyklém místě – před plzeňskou radnicí na náměstí Republiky, a dokonce i přímo v jejích oknech. V originální plzeňské inscenaci tehdy jako falešný revizor Chlestakov exceloval Jan Zadražil.

Skvělý divadelní herec, kterého proslavily i televizní seriály (Velmi křehké vztahy, Místo zločinu Plzeň, Specialisté a další), se letos na Divadelní léto vrátí v nové inscenaci Romeo a Julie. „Já se do Plzně vracím často a rád a mám tu výborné přátele, které jsem získal díky Revizorovi. Dnes si říkám, kde jsem vzal tu drzost, že jsem si na takovou roli troufl, ale bylo to krásné, protože jsem na to nebyl sám. Byl jsem obklopený skvělou partou, na kterou do dneška vzpomínám. Můj velký přítel je třeba herec, ale také střelecký instruktor Tonichek Procházka mladší, potkáváme se, kdykoliv se v Plzni objevím. Pomáhal mi, když jsem trénoval na seriál Specialisté, a učil mě, jak to udělat, abych vypadal, že umím držet pistoli. Byl jsem i u něj na střelnici, on je na to výbornej!“ řekl Jan Zadražil.

Na Divadelní léto pod plzeňským nebem se Jan Zadražil vrací s pražským Spolkem Kašpar, v režii Jakuba Špalka bude hrát Kapuleta, otce Julie. Premiéra letošního novinky se uskuteční v sobotu 26. června, pak bude následovat ještě deset repríz. Divadelní léto nabídne také pět repríz velmi úspěšné inscenace Cyrano z roku 2018 s Michalem Dlouhým, Kamillem Halbichem, Malvínou Pachlovou, Antonínem Procházkou mladším a dalšími.

Jan Zadražil se připravuje na roli otce Kapuleta v Shakespearově dramatu Romeo a Julie, které uvede Divadelní léto pod plzeňským nebem. Zdroj: archiv festivalu

Festival staví svoji scénu každý rok na jiném místě, letošní 14. ročník se odehraje na prostranství U Zvonu. Divadelní léto tu začne už 12. června doprovodným programem. Inscenace **Poslední zrnko pisku**, pod kterou jsou podepsáni režiséři Aminata Keita, dramaturg Jaroslav Jurečka a soubor studentů DAMU

Činohra 16-20, vznikla vloni v průběhu rezidenčního programu Divadelního léta. Také letos festival podpoří mladé umělce a na závěr 26. července uvede premiéru inscenace **Slyšíme se?**, kterou tentokrát nastudují studenti Katedry nonverbálního divadla HAMU a uskupení BodyVoice Band. Příznivce souboru muzikálu Diva-

la J. K. Tyla jistě potěší večer **Jsme muzikál!**, který se v režii Lumíra Olšovského odehraje 14. června. Na letní otevřené scéně nebude chybět ani tradiční **Slam Poetry All Stars**, tentokrát 11. července.

Vstupenky na Divadelní léto se prodávají prostřednictvím sítě GoOut a z předprodeje rychle mizí. **(red)**

Vystavujte v mázhauzu radnice

Magistrát města Plzně nabízí k zapůjčení výstavní prostor v mázhauzu radnice na rok 2022. Prostor je vyhrazen především pro neziskové organizace, školy či fyzické osoby. Informace včetně žádosti a pokynů pro vystavovatele jsou k dispozici na www.plzen.eu nebo na telefonním čísle 378 032 509, kontaktní osoba Sofia Sýkorová, sykorovaso@plzen.eu. Žádosti je možné podávat nejpozději do letošního 30. července.

Ivo Hucl pozve k Návratu ke kruhu

Opožděné postepidemické uvedení nové knihy básníka Iva Hucla **Návrat ke kruhu** se koná v Polanově síni Knihovny města Plzně 29. června. Kniha **Návrat ke kruhu** představuje rozsáhlý výběr z tvorby básníka, kurátora a zakladatele Bezejmenné čajovny ve Štáhlavcích. Hostem setkání bude editor knihy Vladimír Novotný, o hudební doprovod se postará klarinetista a saxofonista Marcel Bárta. Básník Ivo Hucl je čerstvým laureátem Umělecké ceny města Plzně v kategorii pro umělce nad 30 let.

Víkend otevřených zahrad zavítá i do Plzně

Zažít víkend otevřených zahrad bude letos možné i na Jiráskově náměstí. Program začíná v pátek 11. června od 13 hodin a končí odpoledne v sobotu 12. června. Ožije prostor před Masarykovou základní školou i klášterní zahrada. Na programu jsou například venkovní výstavy a jejich vernisáže či komentované prohlídky nebo architektonická procházka. Víkend otevřených zahrad 12. a 13. června pozve i na další místa města. Kompletní seznam je na stránkách www.vikendotevrenychzahrad.cz.

Výstava ukazuje Osvobození bez svobody

Paměť národa Plzeňský kraj připravila výstavu, která pracuje se světlem, zvukem, projekcemi a rozšířenou realitou. Instalována je v Návštěvnickém centru Plzeňského Prazdroje a návštěvníky provází obdobím od osvobození Plzně po pád komunistického režimu.

„Výstava Osvobození bez svobody představuje osudy lidí, kteří dějiny 20. století prožili na vlastní kůži. Tvoří ji příběhy pamětníků reprezentující rozmanitou historickou zkušenost obyvatel kraje, jenž sám sebe označoval za pevnou hráz socialismu

Výstava Osvobození bez svobody je k vidění v Návštěvnickém centru Plzeňského Prazdroje. Zdroj: Paměť národa

a míru. Hana Moravcová na vlastní kůži poznala, jaké to je narodit se do buržoazní rodiny, Josef Hájek je naopak obyčejný dělník, který se jen tak něčeho nezalekne. Jestliže se o Josefu Švajcrovi dá říct, že ho velké dějiny málem semlely jakoby omylem, pro skauta Jiřího Světlíka se provokování totalitního režimu stalo celoživotním úkolem, podobně jako pro Vladimíra Libala, který je z vybrané pěti nejmladší a vzpomíná především na dobu konce komunistického režimu,“ představuje ředitelka Paměti národa Plzeňský kraj Markéta Čekanová výstavu, jež začala v květnu a potrvá do srpna. **(red)**

Seriál

Oldřich Kovářík: Do aeroklubu se chodí létat, ne dělat politika

Oldřich Kovářík se narodil v Plzni 3. července 1922 a jeho domovem byla vechterovna na nádraží na Valše. Odtud měl výhled na letiště Západočeského aeroklubu. Snil o létání a krátce po čtrnáctých narozeninách se stal členem aeroklubu. Vyučil se ve Škodovce strojním zámečnickem, složil pilotní zkoušky a chystal se nalétat potřebný počet hodin, aby mohl dostat pilotní průkaz.

Jenže přišel zábor Sudet, kam spadlo i nádraží Valcha. Kováříkovi utekli s prázdnými rukama a byli rádi, že se celá pětičlenná rodina mohla ubytovat v jedné místnosti u tety. Poté, co Němci zabrali letiště, dostal Oldřich od několika kamarádů-pilotů nabídku, aby odešel na západ. Odmítl. Neměl pilotní průkaz a také nechtěl opustit rodiče.

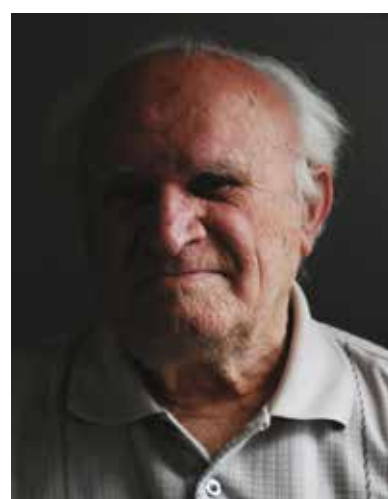
Na konci války, v květnu 1945, se aktivně zapojil do dění v Plzni. Nechal se zapsat na seznam 1. asistenční letky, která se 7. května vydala na pomoc Praze. Oldřich Kovářík měl své bojové postavení v prvním patře domu v Josefské ulici s výhledem na roh Pařížské. Po zbytek života bude mít v paměti střelbu na barikádě a výstřel kamarádovy pušky těsně u ucha, od té doby nedoslýchá. Před očima bude mít za nohy visící ohořelá těla a ucítí pach spáleného masa. Když se 11. května vrátil do Plzně, s údivem zjistil, že letka, v jejichž řadách bojoval, již neexistuje. Velitelé útvar přejmenovali na Letištní peruf 1. československého vojenského leteckého útvaru v Plzni.

Na podzim 1945 nastoupil na vojnu a znovu začal snít o létání. Ale ani tento-

Oldřicha Kováříka od mládí lákala letadla, sen se mu však rozplynul.

Zdroj: Paměť národa

krát pilotní průkaz nezískal. Podařilo se mu to až o rok později. Jenže v roce 1949 odmítl vstoupit do KSČ: „Přišel ke mně komunista Houba s přihláškou a říká: ‚Podepiš to.‘ A já řekl: ‚S tím jdi pryč, to ti nepodepišu. Do aeroklubu se vždycky chodilo létat, a ne dělat politika.‘ A on: ‚Když to nepodepišeš, vyhodí tě.‘ A taky mě vyhodili,“ vzpomínal pro Paměť národa. V roce 1953 se mu sice podařilo do aeroklubu vrátit, jenže byl odhalen a přišel druhý vyhazov. Na začátku 70. let minulého století se u něj objevily vážné problémy se zrakem a v roce 1975 odešel do invalidního důchodu. Sen o létání se Oldřichu Kováříkovi definitivně rozplynul. **(tač)**

Seriál připravuje Paměť národa Plzeňský kraj

Z Encyklopedie Plzně: Bolevec

V roce 1922 navrhla bolevecká stavební komise po poradě s komisí osvětovou ke schválení 19 názvů ulic a tříd. Jednotlivé názvy byly vybírány zejména podle jmen nedalekých obcí (Plaská, Ledecká, Chotikovská atd.), příjmení významných mužů, a to i místních (Vondrušková, Salemanova, Přemyslova, Husova atd.). Kromě toho zde byla použita označení jako Malá Zavadilka či V Uličce.

Další dochované usnesení je z roku 1934. Jím se stanovují názvy veřejných prostranství v obci. K tomuto roku tak byly v Bolevci dvě náměstí, čtyři třídy a 42 ulic. V názvech ulic převládala příjmení významných mužů (celkem 33, např. Klostermannova, Šafaříkova, Pallova), ale mimo to zde byly ulice nazvány místními jmény či obecným ozna-

čením, např.: Na Pecihradě, Krátká, Nad Strání apod.

Po vzniku protektorátu a následné okupaci nacistickým Německem byly některé ulice přejmenovány. K roku 1941 máme dokument, kterým se mění šest boleveckých ulic, ale je vysoce pravděpodobné, že i další ulice byly v této době přejmenovány, aby nepřipomínaly české osobnosti. Důkazem pro to mohou být i tehdy vedené domovní listy, v nichž jsou tužkou uvedena i jména, která nejsou v některých případech podchycena jinde (Brahmsova, Joh. Strauss, Bilkova apod.).

Bolevec má 18 ulic nazvaných po osobnostech

Právě v této době, konkrétně roku 1942, byl Bolevec připojen k Plzni.

Krátce po druhé světové válce se uvažovalo o přejmenování tehdejší ulice Komenského (dnes Majakovského) na Pattonovu (tento název je dokonce zachycen na mapě). Také náměstí Odboje mělo být původně nazváno jinak, a to náměstím Americké armády, jelikož zde americké jednotky tábořily. Návrh byl ovšem zamítnut, jelikož nová Americká ulice vznikla v historickém centru města (dnešní Prešovská), a proto byl nakonec zvolen název náměstí Odboje. V tomto prostoru měl navíc vzniknout pomník padlým a umučeným boleveckým spoluobčanům. V roce 1947 pak byly oficiálně pojmenovány všechny tehdejší bolevecké ulice.

V Bolevci se dnes nachází 18 ulic nazvaných po významných osobnostech.

V minulém roce jsme si připomněli ulice nazvané po hudebních skladatelích, ale kromě nich jsou zde i ulice pojmenované po literátech (Otakara Březiny, Majakovského), ale i dalších známých osobnostech (Švandova, Vaničkova, Hynaisova atd.).

Velkou část názvů tvoří také ty odvozené od západočeských obcí, ať už se jedná o „staré“ názvy jako Ledecká či Plaská, nebo o nově vzniklé ulice na boleveckém sídlišti (Kaznějovská, Rabštejnská, Žlutická atd.). Kromě těchto obcí jsou zde zastoupeny svými jmény i Lidice, a to na počest obce vypálené nacisty. Opomenuty nejsou ani zahraniční obce, a to německé město Gera a ukrajinská vesnice Sokolovo, kde se za druhé světové války odehrála bitva, jíž se zúčastnili českoslovenští vojáci.

Názvy boleveckých ulic však nenesou pouze jména osobností či obcí, ale jednotlivá označení veřejných prostranství byla vybírána i z jiných oblastí. Kolem Velkého Boleveckého rybníka se nacházejí ulice nazvané po rybářích (Kaprová, Pstruhová atd.), dále jsou zde komunikace odkazující svým jménem na místní názvy (K Prokopávce, Orlík, Nad Beraňovkou atd.), svou polohu (Nad Řekou či Pod Jezírkem) apod.

Mezi nejnovější ulice v části obce Bolevec, kam patří také severní část sídlišť Lochotín a Košutka, Malý Bolevec, Bílá Hora a Zavadilka, patří Spejblova a Hurvínkova. Obě dvě pocházejí z roku 2019.

Kateřina Fantová
Archiv města Plzně

Bolevec byl původně Volovou vsí

Stejně jako Skvrňany, o nichž jsme psali v květnovém vydání Radničních listů, ani Bolevec příliš starou vesnici nepřipomíná. Atmosféru navodí snad jen několik staveb roztroušených mezi paneláky na staré bolevecké návsi či statky v Malém Bolevci. Přesto vesnice patřila ve své době k největším v Čechách. Její původní název zněl Volovec a je odvozen od osobního jména Volimír, zkráceně Volen či Vol', tudíž se jednalo o Volovu ves. Ujal se název Voloves či Volovec, v 15. až 17. století bývá uváděna jako Olovec, název Bolevec je doložen až z roku 1728.

Na Velkém Boleveckém rybníku bývalo vždy rušno.

Zdroj: Archiv města Plzně

První zmínka o vsi je z roku 1382, kdy byla v majetku pražské kapituly u sv. Apolináře. Roku 1460 ji koupilo město Plzeň s úmyslem založit zde soustavu rybníků. Roku 1461 vznikl přehrazením potůčků mezi Bílou horou a úbočím vrchu Stráže Velký rybník. Postupně byly budovány další, z nichž se do dnešních dnů dochovaly jen některé (Borek, Vorlík, Vydymáček, Kamenný, Šidlovský, Nový či Novák, Volšinka, Barchan, Klenovec, Nad Klenovcem a Beroun). Na počátku 18. století přibýly rybníky Košinář, Seněcký a Třemošenský.

Za zabranou půdu dostali zdejší sedláci v náhradu pozemky u vrchu Stráž, dnes má název Mikulka. Roku 1461 byla ves nově vysazena. V té době bylo v Bolevci 10 statků po 2 lánech. Severně od obce v blízkosti dnešní trati stávala osada Borek, která zanikla před rokem 1543.

V 18. století se ves rozšířila o další usedlosti. V roce 1811 zde vznikla filiální obecná triviální škola, která se nacházela v chalupě o dvou místnostech. Jedna byla učebnou, druhá bytem učitele.

Most usnadnil přístup do centra

Rozvoj přinesl i dopravní propojení obce. Roku 1847 byla postavena plaská silnice, v letech 1840–1850 byl vybudován Saský (dnes Rooseveltův) most, který usnadnil přístup do centra města. Od roku 1873 se kolem Bolevce táhla železnice (zastávka Bílá Hora).

Rozmach průmyslu v 19. století vedl i zde k prudkému nárůstu obyvatel, kteří většinou pracovali v Plzni. Bolevec se tak rozšířil o další části – Košutka, Zavadilka, Bílá Hora, Malý Bolevec a Samoty.

Průmyslové podniky ale vznikaly i přímo na území Bolevce. Od druhé poloviny 18. století se v kolomazné peci vyráběla kolomaz, v okolí bylo několik dolů na uhlí (ještě v roce 1921 zde fungovaly doly Prior a František). Největším podnikem byl ovšem plzeňský společenský pivovar Prior z roku 1895, který však roku 1925 splýnul s Měšťanským pivovarem v Plzni a kvůli konkurenci zastavil výrobu. Na Košutce byly lomy na kámen, 4 cihelny (největší Klotzova), pracovala zde Plzeňská továrna na sudy dr. Alfréda Maysla.

Roku 1903 zde bylo zavedeno osvětlení petrolejovými lampami, roku 1926 elektrické. Od roku 1929 byla uvedena do provozu autobusová linka Plzeň – Bolevec, od roku 1937 fungoval spoj Plzeň – Bílá Hora. Postupně začala spojení zajišťovat i trolejbusová a tramvajová doprava.

V roce 1903 vznikl v Bolevci hřbitov, prosadila se rovněž myšlenka vystavět zde kostel. Byl ustanoven spolek pro jeho výstavbu, projektován byl v roce 1942 u hřbitova v blízkosti silnice a lesa. Po roce 1948 byl tento záměr znemožněn, v posledních letech tyto snahy opět ožívají.

Velký Bolevecký rybník se stal vyhledávaným rekreačním místem Plzeňanů, a to jak v letním, tak i v zimním období. V roce 1921 zde byla vybudována restaurace Ostende.

Koncem první světové války měl Bolevec již přes 2 500 obyvatel. V roce 1924 odolal připojení k Velké Plzni, s níž splýnul až v roce 1942, kdy měl již 6 000 obyvatel.

Svou tvář ztratil především po roce 1974, kdy se zde začalo budovat rozsáhlé sídliště Severní předměstí.

Zpracováno na základě knihy M. Bělohávkova Plzeňská předměstí.

Štěpánka Pfliegerová
Archiv města Plzně

SOUTĚŽ: Z HISTORIE BOLEVCE

V roce 1900 byla v Bolevci Škodovými závody postavena zkušební střílna pro zbraně, které se ve Škodovce vyráběly. Za první světové války byla střílna přeměněna na muniční továrnu, v níž roku 1917 pracovalo 2 600 osob. Kvůli neopatrnosti došlo k výbuchu, jehož následky byly katastrofální. Výbuchy byly vlastně tři – první ve 13:35 hod., třetí a největší ve 14:55 hod. Následně továrnu zachvátil požár. Zahynulo více než 200 osob, zraněných byly stovky. Tlaková vlna rozbila okna až v Plzni. Vyšetřování katastrofy nepřineslo žádný výsledek. Hlavním viníkem byla zřejmě sama rakouská vojenská správa, která požadovala stále navýšení výroby, ale nezařídila včas odvoz vyrobené munice, takže se v závodech nahromadilo podstatně více trhavin, než dovolovaly bezpečnostní předpisy, 240 obětí bylo následně po-

Bolevecká munička po výbuchu.

Zdroj: Archiv města Plzně

hřbeno na Boleveckém hřbitově. Na paměť obětí katastrofy zde byla vystavena na náklady Škodových závodů kaple sv. Vojtěcha podle projektu rakouského architekta Roberta Oerlycha.

Událostí byl pravděpodobně inspirován román Karla Čapka Krakatit. Během katastrofy totiž Čapek pobýval jako vychovatel na zámku v Chyši a až tam pozoroval hřib kouře a plamenů.

Kdy k výbuchu došlo?

- A/20. ledna 1917
- B/25. května 1917
- C/15. března 1918

Odpovědi lze zasílat s označením Soutěž: z historie Bolevce v předmětu zprávy do 30. června na adresu redakce či na e-mail soutez.Radnicnily@plzen.eu. Správná odpověď v květnové soutěži byla za B/sv. Antonínu Paduánskému. Uspěla Zdenka Příbáňová.

SOUTĚŽ SE ZOOLOGICKOU A BOTANICKOU ZAHRADOU MĚSTA PLZNĚ

Zoologická a botanická zahrada města Plzně je už konečně otevřená. Návštěv-

níky láká především na krásnou atmosféru, kterou vytvářejí kvetoucí rostliny, a také na spoustu mláďat. Babyboom nastal například u lemurov. Otevřena už je také prodejna suvenýrů. Tam je možné mimo jiné zakoupit i knihu Záhada na ostrově lemurov, kterou však lze vyhrát v naší soutěži.

V kterém roce se postavil do čela zoologické a botanické zahrady města Plzně první ředitel?

- A/1926
- B/1963
- C/1981

Odpovědi lze zasílat s označením Soutěž se zoo v předmětu zprávy do 30. června na adresu redakce či na e-mail soutez.Radnicnily@plzen.eu. Správná odpověď v květnové soutěži byla za B/1997.

Uspěla Marina Wagnerová.